

זכויות הורים מאמצים

בביטוח אמהות ובביטוח ילדים

חוברת זו מסבירה את הזכויות של הורים מאמצים על-פי חוק הביטוח הלאומי. דברי ההסבר הם כלליים, ואין לראות בהם נוסח מלא ומוסמך של החוק. כל האמור בלשון זכר מכוון גם לנשים.

הערה: בחוק שעל-פיו משלם הביטוח הלאומי מענק, דמי חופשה וקצבת ילדים להורים מאמצים, חלים שינויים מעת לעת. לפיכך בבואך לממש את זכויותיך, נא ברר את זכויותיך במוקדים הטלפונים של הביטוח הלאומי או באתר האינטרנט – פרטים בפרק 7.

תוכן העניינים

1.	חוק הורים מאמצים	3
2.	מענק להורה מאמץ	4
3.	דמי חופשה להורה מאמץ	5
4.	קצבת ילדים	8
5.	הגשת תביעות לביטוח הלאומי	9
6.	ערעור על החלטות הביטוח הלאומי	10
7.	סניפי המוסד לביטוח לאומי	12

1. חוק הורים מאמצים

על פי החוק, תושב או תושבת ישראל, שקיבלו לאימוץ ילד אחד או יותר עד גיל 10, זכאים לקבל את הקצבאות וההטבות הניתנות ליולדת. מטרת החוק להבטיח להורה ולילד תנאים נאותים ולפצות אותם על אובדן הכנסה עקב האימוץ.

זכויות הורה מאמץ

- מענק להורה מאמץ (זהה ל"מענק לידה")
- דמי חופשה (זהה ל"דמי לידה")
- הארכה ופיצול של חופשת האימוץ
- קצבת ילדים

2. מענק להורה מאמץ

תושב או תושבת ישראל שקיבלו לאימוץ ילד עד גיל עשר, זכאים למענק בשיעור מענק הלידה הניתן ליולדת.

הורים מאמצים שקיבלו לאימוץ יותר מילד אחד עד גיל עשר באותו היום, זכאים למענק בשיעור מענק הלידה המשולם בלידת תאומים או יותר.

שיעור המענק נקבע על פי הסכומים שהיו בתוקף ב"יום הקובע".
"היום הקובע" – היום שבו ניתנה הודעת פקיד הרווחה לבית המשפט על מסירת הילד לאומנה למטרת אימוץ.

סכומי המענק במרץ 2006

לילד הראשון במשפחה	1,390 ש"ח
לילד השני במשפחה	626 ש"ח
לילד השלישי במשפחה ויותר	417 ש"ח
לשני ילדים שאומצו באותו היום (סכום השווה למענק הניתן לתאומים)	6,950 ש"ח

שים לב, מי שמאמץ את ילדו של בן זוגו, אינו זכאי למענק

3. דמי חופשה להורה מאמץ

מי זכאי לדמי חופשה?

עובד/ת שכיר/ה או עצמאי/ת, שאימצו ילד עד גיל עשר והפסיקו את עבודתם לרגל האימוץ, יהיו זכאים לדמי חופשה בשיעור דמי לידה המשולמים ליולדת, ובלבד ששילמו דמי ביטוח עבור פרק הזמן הנדרש בחוק (ראה להלן, "התנאים לקבלת דמי החופשה").

בני זוג יוכלו לבחור מי מהם יהיה זכאי לתשלום עבור כל תקופת החופשה, או שיתחלפו ביניהם, ובתנאי שתקופת החופשה של כל אחד לא תפחת מ-21 ימים רצופים.

התנאים לקבלת דמי החופשה

להלן פירוט תקופות תשלום דמי הביטוח המזכות בדמי חופשה להורים מאמצים:

- תשלום דמי ביטוח בעד 10 חודשים מתוך 14 החודשים שקדמו ל"יום הקובע" (ר' הגדרה בפרק 2) או 15 חודשים מתוך 22 החודשים שקדמו ל"יום הקובע", יזכה את ההורה המאמץ בדמי חופשה בעד 12 שבועות (84 יום).
- תשלום דמי ביטוח בעד 6 חודשים מתוך 14 החודשים שקדמו ל"יום הקובע" יזכה את ההורה המאמץ בדמי חופשה בעד 6 שבועות (42 יום).

החודשים האלה ייחשבו כחודשים ששולמו בהם דמי ביטוח:

- חודשים שההורה המאמץ עבד בהם כשכיר ומעסיקו שילם בעבורו דמי ביטוח, או חודשים שבהם היה עצמאי ושילם דמי ביטוח בעצמו.
- חודשים שההורה המאמץ קיבל בהם דמי לידה או דמי חופשה (בגין לידה או אימוץ קודמים), או דמי פגיעה בעבודה, דמי אבטלה, דמי תאונה, גמלה לשמירת הריון או נכות מעבודה בשיעור 100%.
- שני החודשים הראשונים של חופשה ללא תשלום (שהמעסיק חייב בתשלום דמי ביטוח בעבורם).

- חודשים שבהם ההורה המאמץ היה בהכשרה מקצועית, ובלבד שעבד כשכיר או כעצמאי 30 ימים רצופים סמוך לפני "היום הקובע".
- חודשים שההורה המאמץ שירת בהם בצבא בתנאים מסוימים ועבד לאחריהם, אך לא צבר תקופת ביטוח מספיקה מעבודה.

להורה מאמץ עצמאי יילקחו בחשבון רק תקופות העבודה שבעבורן שילם דמי ביטוח.

תקופת החופשה

חופשת האימוץ תחל מיום קבלת הילד לאומנה למטרת אימוץ, כלומר מ"היום הקובע", ולא מהיום שבו התקבל צו האימוץ בבית המשפט. לא ניתן לדחות את תקופת החופשה.

שיעור דמי החופשה

דמי החופשה להורה מאמץ יחושבו על פי מלוא שכרם כעובדים שכירים או הכנסתם כעצמאים, בשלושת החודשים שקדמו ל-1 בחודש שבו הפסיקו את עבודתם בשל קבלת הילד לאימוץ.

שיעור דמי החופשה ליום מחושב על פי ההכנסה הכוללת בשלושת החודשים כאמור, לחלק ב-90, אך לא יותר ממקסימום דמי הלידה ליום (מרץ 2006 – 1,206.67 ש"ח).

שימו לב!

אב מאמץ או אם מאמצת הממשיכים לעבוד לאחר קבלת הילד לאומנה למטרת אימוץ – עלולה להישלל מהם הזכאות לקבל דמי חופשה לתקופה זו.

הארכה ופיצול של תקופת החופשה ותשלום דמי חופשה נוספים

א. עקב אימוץ של יותר מילד אחד

הורים שאימצו יותר מילד אחד עד גיל עשר באותו היום, זכאים להאריך את תקופת חופשתם כמפורט להלן ולקבל דמי חופשה בעד זמן ההארכה:

בשבועיים נוספים – אם הם זכאים לחופשה של 12 שבועות.

בשבוע נוסף – אם הם זכאים לחופשה של 6 שבועות.

ב. עקב אשפוז של הנולד או ההורה המאמץ

הורים מאמצים יהיו זכאים לפצל ולהאריך את חופשתם במקרה של אשפוז ההורה, מקבל החופשה, או של הילד שאימצו, לתקופה של יותר משבועיים (15 ימים רצופים לפחות), בתוך תקופת החופשה הרגילה.

הארכת החופשה תהיה למשך תקופת האשפוז, אך לא יותר מארבעה שבועות למי שזכאים לחופשה של 12 שבועות, ולא יותר משבועיים למי שזכאים לחופשה של 6 שבועות.

ג. עקב אשפוז של הנולד ל-6 שבועות או יותר

במקרים שהילד המאומץ מאושפז אשפוז ממושך, 6 שבועות או יותר, בתוך תקופת החופשה, יהיה ההורה זכאי להאריך את החופשה כמפורט להלן, נוסף על תקופת ההארכה המפורטת בסעיף ב':

תקופת האשפוז	הארכת החופשה (נוסף על ההארכה לפי סעיף ב')
6 שבועות לפחות	שבוע אחד
8 שבועות לפחות	2 שבועות
10 שבועות לפחות	3 שבועות
12 שבועות לפחות	4 שבועות

4. קצבת ילדים

תושבי ישראל שאימצו ילד זכאים לקצבת ילדים בעבורו.

תחילת הזכאות לקצבה – **מיום קבלת הילד לאומנה למטרת אימוץ** (ולא מהיום שבו התקבל צו האימוץ בבית המשפט), או במקרים שהאימוץ נעשה בחו"ל – **מיום כניסת הילד לארץ**.

לשם קבלת הקצבה, על ההורה להגיש תביעה לקצבת ילדים בגין הילד שאומץ, בסניף הביטוח הלאומי הסמוך למקום מגוריו, בהתאם למפורט להלן:

אימוץ בארץ

ילד שהתקבל לאימוץ מהשירות למען הילד במשרד הרווחה, יש לצרף לתביעה לקצבת ילדים בעבורו אישור מהשירות למען הילד, ובו שמות ההורים המאמצים ומספרי תעודות הזהות שלהם, שם הילד, תאריך לידתו ומספר הזהות הזמני שניתן לו.

לתשומת הלב!

עם קבלת מספר הזהות הקבוע של הילד ממשרד הפנים, יש למסור אותו לביטוח הלאומי.

אימוץ בחו"ל

ילד שאומץ בחו"ל, ניתן להגיש תביעה לקצבת ילדים בעבורו רק לאחר שהילד נרשם בתעודת הזהות של ההורים המאמצים.

מועד התחלת התשלום

אם האימוץ או כניסת הילד לארץ היו עד ל-15 בחודש, תשלום קצבת הילדים החל מחודש האימוץ או כניסת הילד לארץ.

אם האימוץ או כניסת הילד לארץ היו מ-16 בחודש ואילך, תשלום קצבת הילדים החל מהחודש שלאחר חודש האימוץ, או מהחודש שלאחר חודש כניסת הילד לארץ.

5. הגשת תביעות לביטוח הלאומי

תביעות לקבלת מענק להורה מאמץ, דמי חופשה או קצבת ילדים (או כל תביעה אחרת לגמלה כספית מהביטוח הלאומי) יש להגיש בתוך 12 חודשים מיום קבלת הילד לאומנה למטרת אימוץ בארץ, או מיום קבלת הילד לאימוץ בחו"ל.

מי שיגישו תביעה לאחר שחלפו 12 חודשים מהמועד הזה, יוכלו לקבל תשלום רטרואקטיבי בעבור 12 חודשים בלבד מיום שהגישו את התביעה.

שימו לב!

מיד עם קבלת הילד בפועל לאומנה למטרת אימוץ, תהיו זכאים לקצבאות מן הביטוח הלאומי, ואתם רשאים להגיש תביעות לקצבאות. אין צורך להמתין עד למתן צו האימוץ בבית המשפט, כדי להגיש את התביעות.

6. ערעור על החלטות המוסד

אם המוסד לביטוח לאומי דחה את תביעתך, את/ה רשאי/ת לפנות לבית הדין האזורי לעבודה ולהגיש תביעה נגד ההחלטה.

את התביעה יש להגיש בתוך 6 חודשים מהיום שנמסרה לך החלטת המוסד.

בתי הדין האזוריים לעבודה

עיר	כתובת	מיקוד	טלפון
ירושלים	דרך שועפט 11	91180	02-5412555
תל אביב	רח' שוקן 25	66532	03-5128222
חיפה	רח' פלי"ם 12 היכל המשפט	33095	04-8698000
נצרת עילית	קריית יצחק רבין, היכל המשפט	16000	04-6087777
באר שבע	רח' התקווה 5, היכל המשפט	84102	08-6470444

על החלטה של בית הדין האזורי אפשר לערער בפני בית הדין הארצי, ירושלים:

בית הדין הארצי לערעורים		
ירושלים	קרן היסוד 20	02-6497777

סיוע משפטי

אם החלטת לערער על החלטת המוסד לביטוח לאומי לפני בית דין לעבודה כאמור, אתה רשאי לבקש סיוע משפטי חינם מלשכות הסיוע המשפטי שעל יד משרד המשפטים. את הבקשה עליך להגיש בטופס מיוחד ללשכת הסיוע המשפטי שבאזור מגורך.

הלשכות לסיוע משפטי

מחוז	כתובת	מיקוד	טלפון
ירושלים*	רח' הסורג 1 בית מצפה	94145	02-6211333
תל אביב והמרכז	הנרייטה סולד 4		03-6932777
חיפה והצפון	שד' פלי"ם 15 א' קריית הממשלה		04-8633666
באר שבע	שד' שזר 33 ת"ד 534 (בית נועם)	84200	08-6404526

* הלשכה בירושלים משרתת גם את תושבי אשקלון, קרית גת, אשדוד ואילת.

7. סניפי המוסד לביטוח לאומי

מס' פקס	מס' טלפון	שם הסניף	כתובת
(02)6514002	(02)6709211	המשרד הראשי	שד' וייצמן 13, ירושלים
(08)8686603	(08)8686666	אשדוד	רח' הבנים 14
(08)6710681	(08)6741111	אשקלון	הנשיא 101
(08)6238819	(08)6295311	באר שבע	רח' וולפסון 6
(03)6751970	(03)6152999	בני-ברק	רח' אהרונוביץ 12
(04)6328108	(04)6328111	חדרה	רח' הלל יפה 7
(03)5022422	(03)5022555	חולון	רח' פנחס לבון 26, פינת ברקת
(04)8544290	(04)8544111	חיפה	שד' פלי"ם 8
(04)6726618	(04)6738111	טבריה	רח' זכי אל חדיף 1
(03)5127149	(03)5127222	יפו	רח' התקומה 30
(02)6755691	(02)6755721	ירושלים	רח' שמעון בן שטח 4
(09)7401688	(09)7479888	כפר סבא	רח' וייצמן 39
(04)9885115	(04)9907333	כרמיאל	רח' נשיאי ישראל 11
(04)9528103	(04)9528111	נהריה	שד' וייצמן 62
(04)6027408	(04)6027511	נצרת	רח' המחצבות 3
(09)8602704	(09)8602777	נתניה	רח' הרצל 68
(04)6526086	(04)6529222	עפולה	רח' מנחם 1
(03)9114922	(03)9114777	פתח תקוה	רח' רוטשילד 72
(04)8411942	(04)8467500	קרית	אח"י אילת 50, קרית חיים
(03)9426714	(03)9426666	ראשון לציון	רח' ישראל גלילי 7
(08)9450737	(08)9345919	רחובות	רח' רמז 64, פינת רח' פינס
(08)9254157	(08)9777444	רמלה	רח' דני מס 11
(03)6751261	(03)6751234	רמת גן	רח' החשמונאים 15
(03)6250634	(03)6250000	תל אביב	רח' יצחק שדה 17

פקס	טלפון		
(08)6374602	(08)6369555	רח' מדין 12	אילת
(02)9918438	(02)9906111	רח' הנשיא 8	בית שמש
(03)5127080	(03)5127090	רח' ז'בוטינסקי 2	בת ים
(08)6553777	(08)6503444	רח' ז'בוטינסקי 1	דימונה
(09)9542139	(09)9594444	רח' בן גוריון 22	הרצליה
(04)6545223	(04)6447222	רח' ניצנים 45	מגדל העמק
(04)6785560	(04)6788333	ת.ד. 484 מיקוד 14930	מרר
(04)6563301	(04)6027450	רח' עמל 1	נצרת עלית
(02)6277219	(02)6497195	רח' אבן בטוטא 5	סניף משנה ירושלים
(04)9551690	(04)9955555	רח' גבורי סיני 4	עכו
(04)6922294	(04)6825111	רח' הפלמ"ח 100	צפת
(08)6812592	(08)6621777	שד' העצמאות 64	קרית גת
(08)8582832	(08)8612666	רח' רש"י 2	קרית מלאכי
(04)6942536	(04)6836000	בניין לב העיר, מ. מסחרי, 50	קרית שמונה
(04)9862058	(04)9058222	רח' 2/304	שפרעם
(08)6892103	(08)6624555	רח' הגופר 21	שדרות

נקודות השירות

אום אל פאחם	ירכא
אופקים	מודיעין עילית
אור יהודה	מכבים-רעות
אור עקיבא	מעלה אדומים
אריאל	מעלה אפרים
בית שאן	מעלות-תרשיחה
ביתר עילית	מצפה רמון
בקה אל גרבייה	נתיבות
גאולה	עופרה
דליית אל כרמל	ערד
זכרון יעקב	עתלית
חצור הגלילית	פרדס חנה
טייבה	קצרין
טירת הכרמל	קרית ארבע
יבנה	קרית אתא
יהוד	קרני שומרון
יקנעם	ראש העין
ירוחם	רהט

זמני קבלת הקהל בסניפים

נושאים	שעות	ימים
כל ענייני הביטוח הלאומי	12:30–8:00	א', ג', ה'
(בסניף נצרת בימים ב', ג', ה').		
נפגעי עבודה, אמהות, ילדים, מילואים, גבייה.	17:00–15:00	ב', ד'
(בסניף תל-אביב אין קבלת קהל אחר הצהריים)		
קבלת קהל בבאר שבע ודימונה:		
	שעות	ימים
	14:30–8:30	א', ג'
	17:00–15:00	ב', ד'

מוקדים טלפוניים

לבירור פרטים על בקשה שהגשת לתשלום קצבה, על דמי ביטוח שעליך לשלם או כל מידע אחר, וכן להזמנת אישורים, טפסים וחוברות הסברה. אפשר גם לשלם חובות באמצעות כרטיס אשראי.

המוקדים פועלים בימים א-ה בין השעות 15:00–8:00

משרת את הסניפים הבאים:	מס' הטלפון במוקד
רחובות, אשדוד, אשקלון, באר שבע, רמלה, ראשון לציון, ירושלים, חדרה, קריות, נהריה, עפולה וכרמיאל.	08–9369696
טבריה, נצרת, חיפה, פתח תקווה וכפר סבא.	08–6509999

מוקד טלפוני ממוחשב לתשלום חובות בכרטיס אשראי

מס' הטלפון במוקד	זמני השירות
08-6509911	ימים א'-ד' בין השעות 7:00-23:30
	יום ה' בין השעות 7:00-18:30
	יום ו' בין השעות 7:00-14:30

אגף פניות הציבור

לתלונות והצעות לשיפור ניתן לפנות לאגף פניות הציבור:

שד' ויצמן 13 ירושלים, 91909,
טל' 02-6709070 בימים א-ה בשעות 8:00-15:00,
פקס 02-6525038.

כתובתנו באינטרנט:

www.btl.gov.il

באתר תמצא מידע על כל הזכויות והחובות ופרטים על הסניפים, וכן תוכל להוריד טפסים, להזמין אישורים וחברות הסברה ולשלם את חובך לביטוח הלאומי.

בהוצאת המוסד לביטוח לאומי, הסברה ויחסי ציבור
עריכה: חוה גורדון, סימן החוברת: ח"ה 12 הפקה: לשכת הפרסום הממשלתית
ירושלים, ניסן התשס"ו, מרס 2006